

УДК 338.336

В.О. Суховершаб здобувач третього освітньо-наукового рівня

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

Науковий керівник: Г.В.Ціх, канд.екон.наук, професор

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК МЕТОД ПОКРАЩЕННЯ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ

V. Suhoversha, the third (educational and scientific) level of higher education applicant

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

H.V. Tsikh. PhD, Prof., scientific supervisor

DIGITALIZATION AS A METHOD OF IMPROVING LOGISTICS PROCESSES

Цифровізація у логістичній сфері є актуальним процесом у всьому світі. Щодня розробляються інноваційні та передові технології, що дозволяють якнайшвидше доставляти продукцію реальним клієнтам. Аналогічно, логістичні компанії стикаються з масштабною автоматизацією корпоративної інформаційної системи та намагаються бути стійкішими на конкурентному ринку за допомогою цифровізації. Незважаючи на існування безлічі досліджень у цій галузі, все ще існує деяка невизначеність у розумінні суті та використанні цифровізації в логістиці. Наразі логістичні системи вирішують низку проблем: зниження вартості палива, покращення якості обслуговування клієнтів, вирішення проблеми нестачі водіїв. Новими логістичними технологіями є технологія блокчейн, робототехніка, хмарні технології, безпілотні літальні апарати. Логістичні компанії успішно запроваджують вищеописані технології. Питання щодо цифровізації як методу покращення логістичних процесів останнім часом привертає дедалі більше уваги сучасних науковців. Серед вітчизняних представників економічної науки варто відмітити напрацювання групи вчених Власенко Н. А., Набока Р. М., Адаменко М. М., які у своїх дослідженнях розглядають приклади втілення інноваційних технологій в логістичних процесах [1]. Інша група вчених Воронко Р. М., Редченко К. І., Бурдик О. Ю. у своїй статті визначили поняття «цифрова логістика» [2]. Птащенко О. В., Сохацька О. М. розкривають основні особливості діджиталізації логістичної діяльності [3]. Шостак Л. В. висвітлив основні перспективи цифровізації логістичних процесів до 2025 року [4]. Шкригун Ю. О. в своїй роботі дослідив визначення різних вчених щодо поняття «цифрова логістика» [5].

Використання цифрових технологій в управлінні логістичними процесами дає безліч корисних переваг. Наприклад, за рахунок активного використання цифрових технологій суттєво прискорюються надходження нових замовлень, а також процес доставки та транспортування товарів, управління складами та автопарком, взаємини у ланцюжку поставок. В результаті збільшення швидкості цих процесів скорочується час виконання замовлення з погляду клієнта, скорочення паперового документообігу знижує роль людського чинника, що зумовлює зниження матеріальних витрат. Крім того, наукові відкриття, втілені у цифровізації, створюють нові можливості для зростання бізнесу, механізму взаємодії економічних суб'єктів, виходу підприємствам на нові ринки та галузі.

В науковій літературі не існує єдиного визначення сутності поняття «цифровізація логістичних процесів», тому найпоширеніші трактування цього поняття наведено у табл. 1.

Дослідивши твердження вчених щодо визначення «цифровізації логістичних процесів», можна сказати, що це інноваційні механізми розвитку та ефективного функціонування логістичних систем. Під цим розуміється пошук, зберігання та способи передачі інформації, а також цифрові технології, які забезпечують виявлення та прогнозування потреб, оптимізації маршрутів, напрямів матеріальних та інформаційних потоків, у тому числі скорочення часу існування у ланцюгах поставок. У наш час цифровізація стала частиною ділового життя. Щоб залишатися попереду у цьому динамічному середовищі, компанії впроваджують різні види інновацій та розширюють свої

можливості за рахунок впровадження нових технологій. Логістика не є винятком: компанії прагнуть запровадити IT-рішення для керування замовленнями, транспортними засобами, складами чи запасами. В останні роки логістичні компанії намагалися адаптуватись до нової реальності. Через скасування рейсів, соціального дистанціювання та карантинних заходів компаніям потрібен час, щоб скоригувати правила для своїх співробітників та відкрити кордони.

Таблиця 1

Науково-методичні підходи до визначення сутності поняття «логістична цифровізація»

Автор	Визначення
Воронко Р.М., Редченко К.І., Бурдик О.Ю.	«Впровадження цифрових технологій у логістичний процес дає змогу підвищити ефективність роботи підприємства і зменшити витрати на логістичні процеси та їх підтримку» [2].
Птащенко О.В., Сохацька О.М.	«Цифровізація дає змогу підвищити ефективність та точність процесів логістики, зменшити витрати та покращити сервіс обслуговування клієнтів з метою забезпечення успішності логістичної діяльності» [3].
Шостак Л.В.	«Цифровізація забезпечує виявлення та прогнозування потреб, оптимізацію маршрутів, напрямів матеріальних та інформаційних потоків, у тому числі скорочення часу існування в ланцюгах поставок» [4].
Шкригун Ю.О.	«Цифрова логістика являє собою логістику, в якій всі системи інтегровані та функціонують лише у віртуальному просторі» [5].

Джерело: розроблено автором на основі [2, 3, 4, 5]

Цифровізація логістичних процесів – це не просто модний тренд, а необхідний крок до успіху в сучасному світі. Вона допомагає підвищити ефективність, знизити витрати, покращити якість обслуговування клієнтів, стати фірмам більш конкурентоспроможними та успішними. У сфері логістики відбуваються суттєві зміни, спричинені цифровізацією. Сучасне застосування інформаційних та комунікаційних технологій дедалі більше визначає рівень конкурентоспроможності логістичних компаній. Ступінь цифровізації багато в чому визначає швидкість, точність операцій та надає можливості для розвитку адаптивності та гнучкості ланцюжка поставок. Це відкриває нові перспективи для компаній та їхніх клієнтів: управління ризиками на основі рейтингу та взаємодії із спільнотою користувачів, спільні розробки та форми самообслуговування. За останні роки логістика кардинально змінилася: оскільки все більше компаній переходять до цифровізації, їм стало легше оптимізувати свій ланцюжок поставок та покращити якість обслуговування клієнтів. Це дозволяє розробляти відповідні стратегії продажів за оптимальних витрат, підвищення продуктивності та прискорення виходу на ринок.

Література

1. Власенко Н. А., Набока Р. М., Адаменко М. М. Шляхи забезпечення конкурентоспроможності логістичних підприємств України на базі інноваційного розвитку. *Вісник ХНТУ. Серія: управління та адміністрування*. 2021. № 2 (77). С. 238-245.
2. Воронко Р. М., Редченко К. І., Бурдик О. Ю. Роль внутрішнього контролю в системі управління торговельним підприємством. *Підприємництво і торгівля*. 2023. № 35. С. 11–20. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-35-02> (дата звернення: 25.11.2024).
3. Птащенко О.В., Сохацька О.М. Особливості логістичної діяльності в умовах діджиталізації. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2022. № 6 (276). С. 50–54. DOI: <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2022-276-6-50-54> (дата звернення: 25.11.2024).
4. Шостак Л. В. Перспективи цифровізації в логістиці. *Інноваційний розвиток та безпека підприємств в умовах неоіндустріального суспільства*. 2020. С. 748-749. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19329> (дата звернення: 25.11.2024).